
Софія Лаців,
*здобувач вищої освіти (бакалаврського рівня),
Національний університет біоресурсів і природокористування України*

Юрій Власенко,
*доцент кафедри економічної теорії,
Національний університет біоресурсів і природокористування України*

**ПЕРСПЕКТИВИ ВИКОРИСТАННЯ БІОМАСИ ЯК
АЛЬТЕРНАТИВНОГО ДЖЕРЕЛА ЕНЕРГІЇ ДЛЯ АГРАРНИХ ПІДПРИЄМСТВ**

Сучасний стан енергетичної безпеки України, особливо в аграрному секторі, потребує пошуку альтернативних джерел енергії. Використання біомаси є одним із

найперспективніших напрямів розвитку альтернативної енергетики для аграрних підприємств, оскільки саме агросектор щорічно виробляє значні обсяги органічних відходів, які можуть стати енергетичним ресурсом. Біомаса – це поновлюване джерело енергії, отримане з рослинних залишків, відходів тваринництва, соломи, деревини, торфу [1 С.143].

Аграрні підприємства України мають надзвичайно великий потенціал для розвитку біоенергетики. За даними досліджень, лише в Україні щорічно утворюється понад 27 млн тонн біомаси, однак у виробництві енергії використовується менше 10% цього обсягу. Основна частина біомаси, яка використовується, це деревина та відходи деревообробної промисловості, хоча значно більший потенціал мають солома, стебла кукурудзи, відходи тваринництва та органічні залишки сільськогосподарського виробництва.

Великий внесок у використання біомаси можуть зробити біогазові установки, які переробляють відходи тваринництва та рослинництва на біогаз із подальшим використанням для виробництва теплової та електричної енергії. Такий підхід дозволяє не лише отримати дешеву енергію, але й вирішити проблему утилізації відходів, що покращує екологічну ситуацію у регіонах. Крім того, важливими фактом щодо біогазових установок є високоякісні органічні добрива, які можуть використовуватися на полях, сприяючи підвищенню родючості ґрунтів [2 С.143].

Досвід європейських країн, зокрема Німеччини та Данії, показує, що розвиток біоенергетики в аграрному секторі сприяє створенню енергетично незалежних ферм, які здатні забезпечити власні потреби в тепловій та електричній енергії. В Україні найбільший потенціал для розвитку біоенергетики мають центральні та південні регіони, зокрема Вінницька, Миколаївська та Одеська області. У Вінницькій області лише за рахунок використання 5% сільськогосподарських земель можна отримати до 2,37 млн тонн твердих паливних гранул, що дорівнює сотням мільйонів кубометрів природного газу [3 С.143].

Використання біопалива, зокрема біодизелю та біоетанолу, є ще одним перспективним напрямом для аграрних підприємств. Біодизель можна виготовляти з ріпаку та соняшника, які добре адаптовані до кліматичних умов України. Біоетанол виробляється з кукурудзи та цукрових буряків, які також є традиційними культурами для українських аграріїв. Використання цих видів палива дозволяє скоротити залежність від імпортованих нафтопродуктів та створює додаткові ринки збуту для сільгосппродукції.

Однак, незважаючи на значний потенціал – є певні проблеми впровадження біоенергетичних технологій в аграрному секторі України. Серед основних слід відзначити відсутність дієвої державної підтримки, недостатню інформованість аграріїв щодо технологій переробки біомаси, високі капітальні витрати на створення

біоенергетичних об'єктів, а також слабо розвинутої інфраструктуру зі збирання, зберігання та транспортування біомаси.

Водночас, перспективи розвитку біоенергетики в аграрному секторі України значною мірою залежать від створення сприятливих умов для залучення інвестицій, розробки системи державних пільг для виробників біопалива, а також від реалізації інформаційних компаній, спрямованих на підвищення обізнаності аграріїв про економічну та екологічну доцільність використання біомаси для енергетичних потреб.

Таким чином, використання біомаси як альтернативного джерела енергії для аграрних підприємств є перспективним напрямом, здатним забезпечити енергетичну незалежність сільського господарства, зменшити негативний вплив на довкілля, створити нові робочі місця та сприяти сталому розвитку регіонів. Реалізація цього потенціалу потребує комплексного підходу, який включає розвиток законодавчої бази, фінансову підтримку, залучення інвестицій та впровадження сучасних біоенергетичних технологій.

Література

1. Біоенергетика. *Держенергоефективності України*. URL: <https://saee.gov.ua/uk/ae/bioenergy> (дата звернення: 01.03.2025).
2. Звіт Мініенерго про виконання рішень Антикризисового штабу. *Міністерство енергетик та вугільної промисловості України*. URL: http://mpe.kmu.gov.ua/minugol/control/uk/publish/article;jsessionid=7D9BAA0B1C972B1B37F7C63D2B783936.app1?art_id=245448713&cat_id=35109 (дата звернення: 01.03.2025).
3. Сфера біогазу в Україні: великі перспективи та реальність. *Енергетичний Перехід в Україні*. URL: <https://energytransition.in.ua/sfera-biohazu-v-ukraini-velyki-perspektivu-ta-real-nist/> (дата звернення: 02.03.2025).
4. Енергоспоживання на основі відновлюваних джерел за 2007-2019 роки. *Державна служба статистики України*. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua/> (дата звернення: 02.03.2025)
5. Що таке Цілі сталого розвитку? URL: <https://www.undp.org/uk/ukraine/tsili-staloho-rozvytku> (дата звернення: 03.03.2025).

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ
І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ
КАФЕДРА ЕКОНОМІЧНОЇ ТЕОРІЇ**

**МАТЕРІАЛИ ДОПОВІДЕЙ
МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ**

**РОЗВИТОК БІОЕНЕРГЕТИЧНОГО
ПОТЕНЦІАЛУ В СІЛЬСЬКОМУ
ГОСПОДАРСТВІ**

07 - 08 березня 2025 р.

м. Київ

УДК 620.9:63

Розвиток біоенергетичного потенціалу в сільському господарстві: матеріали доповідей Міжнародної науково-практичної конференції (м. Київ., 07-08 березня 2025 р.). – К.: Видавництво «Наукова столиця», 2025 – 172 с.

Відповідальний за випуск д. е. н., професор **М. П. Талавира**

Відповідальність за достовірність матеріалів несуть автори.

© Національний університет біоресурсів і
природокористування України, 2025